

Az okosváros-koncepció magyarországi adaptációjának társadalomföldrajzi vizsgálata

Szalai Ádám

Tudományos segédmunkatárs

Alföldi Tudományos Osztály, Közgazdaság-és Regionális Tudományi Kutatóközpont, Kecskemét

Predoktor

Gazdaság-és Társadalomföldrajz Tanszék, Szegedi Tudományegyetem

A Magyar Regionális Tudományi Társaság XX. Vándorgyűlése, Budapest, 2022.10.06-07.

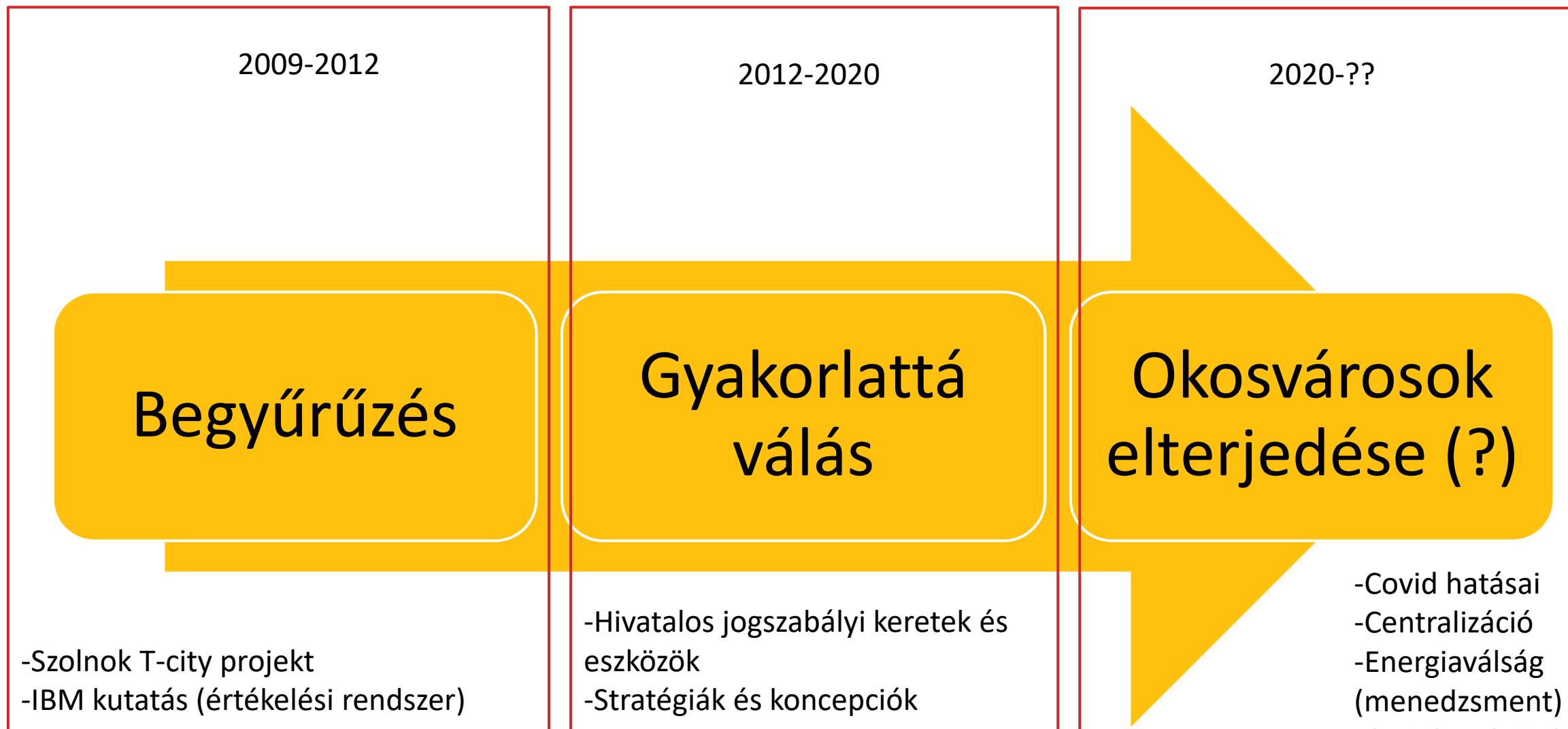
1. Témaválasztás indoklása
2. Kérdések és célok
3. Megközelítés, módszertan
4. Elméleti háttérrel-dióhéjban
5. Előzetes eredmények
6. Szakpolitikai ajánlások, összefoglalás

Az előadás tartalma

1

Témaválasztás indoklása

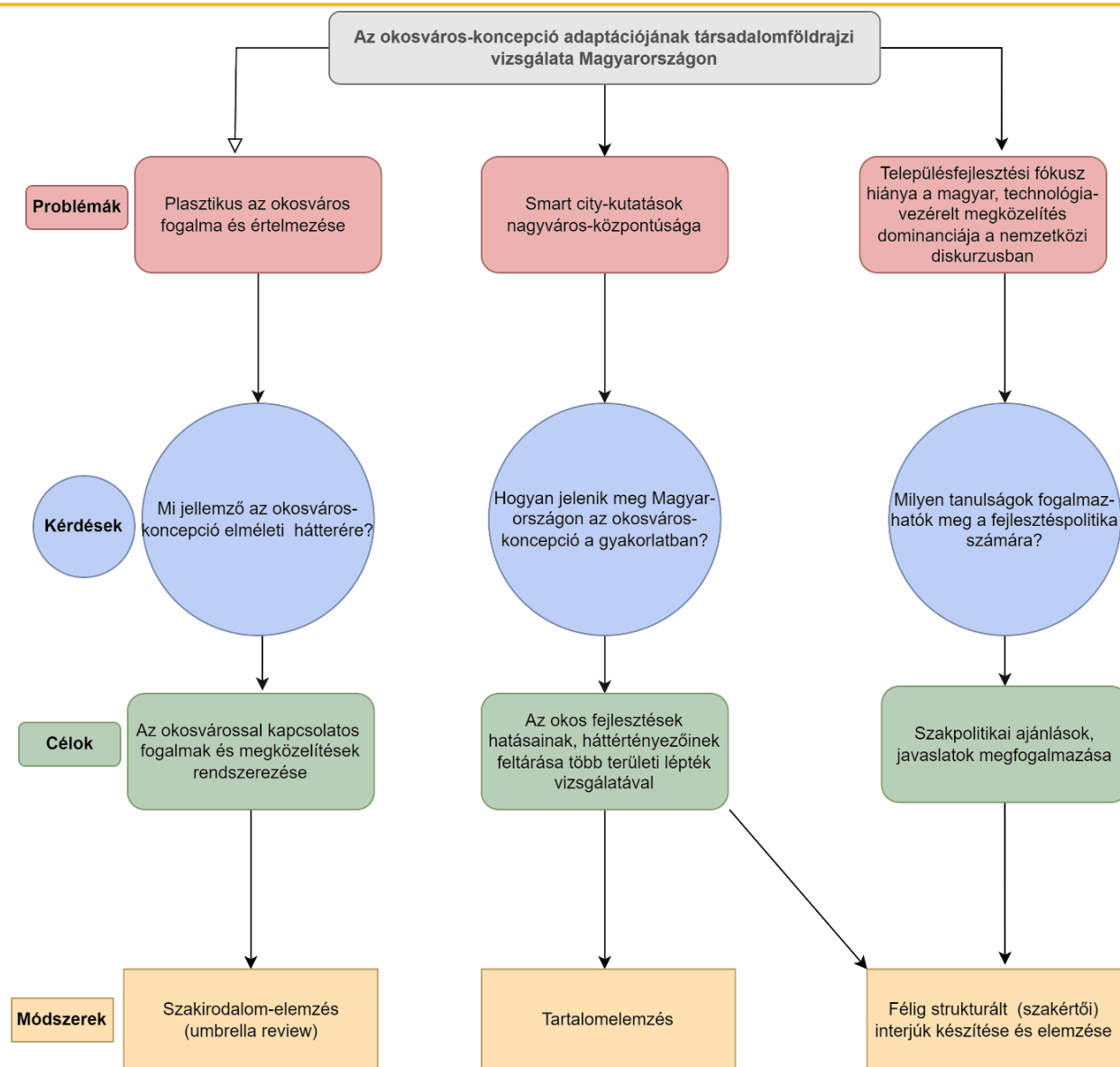
Témaválasztás indoklása

2

Kérdések és célok

A dolgozat háromosztatú struktúrája

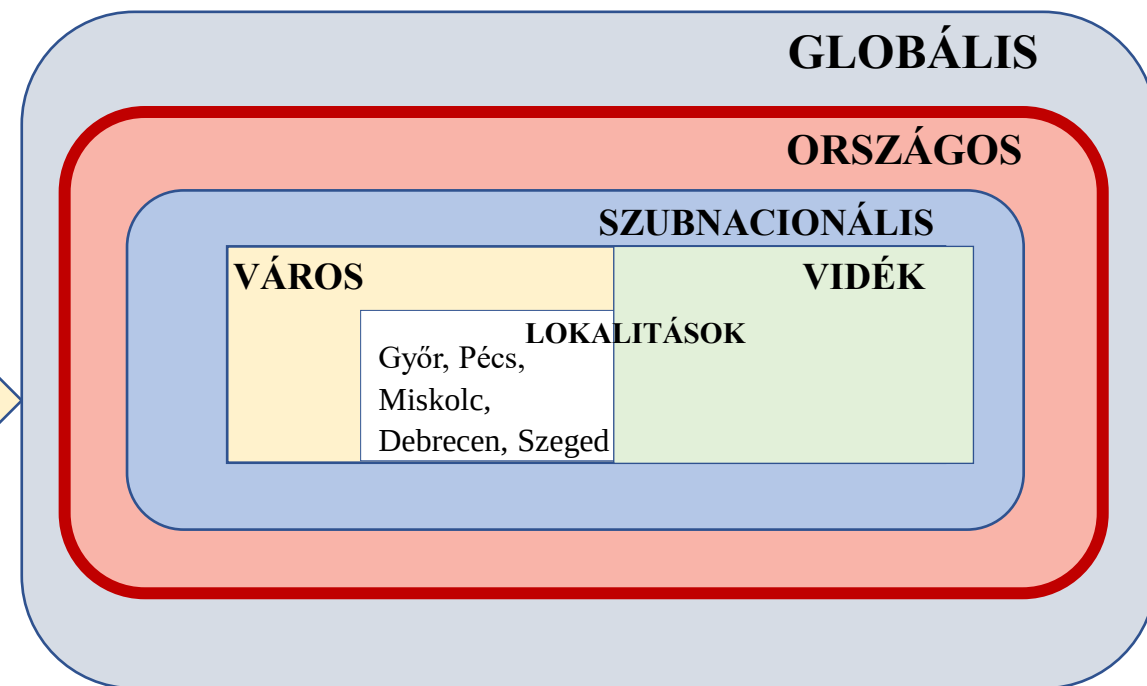

3

Megközelítés, módszertan

A kutatás megközelítése

Felülreprezentált a 6 alrendszeren alapuló *kvantitatív* vizsgálat és rangsorállítás (GIFFINGER, R. et al. 2007, 2013, 2014-> NAGY, Z. et al 2015, AKANDE, A. et al 2019, SZENDI, D. et al 2020, HAJDUK, S. 2021 IMD Smart city index , Global Smart City Performance, Ranking of Cities in Motion....)

Módszerek

Szakirodalom-elemzés
(umbrella review)

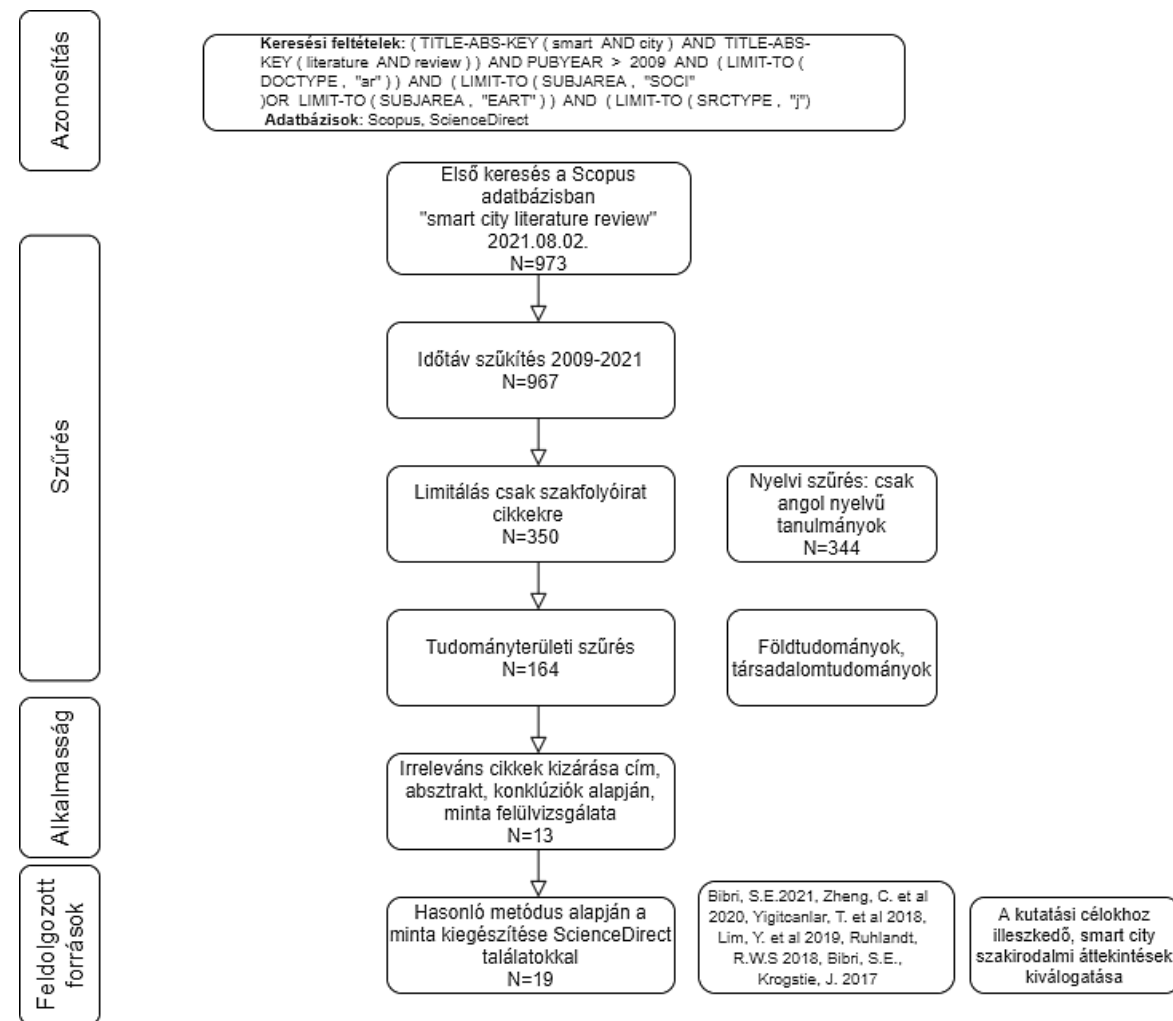
Tartalomelemzés

Félig strukturált (szakértői)
interjúk készítése és elemzése

3.1

Szakirodalom-elemzés (umbrella review)

- (TITLE-ABS-KEY (smart AND city) AND TITLE-ABS-KEY (literature AND review)) AND PUBYEAR > 2009 AND (LIMIT-TO (DOCTYPE , "ar")) AND (LIMIT-TO (SUBJAREA , "SOC") OR LIMIT-TO (SUBJAREA , "EART")) AND (LIMIT-TO (SRCTYPE , "j"))

Szakirodalom-elemzés
(umbrella review)

- **Értékelési szempontok:**

- 1. A szakirodalmi áttekintés fókusza
- 2. Az okosváros definiálása (milyen fő elemeket sorakoztat fel, fogalmaz -e meg önálló definíciót)
- 3. Esetlegesen a koncepció alkalmazása mellett érvel-e vagy kritizálja azt
- 4. Általános megállapítások (miben nyilvánul meg a smart city)
- 5. Milyen léptékeket vizsgáltak az adott szakirodalmi áttekintésben
- Milyen konkrét földrajz kategóriák jelennek meg (helyek, országok, városok stb .)
- 6. A szakirodalom és azok áttekintései osztályozhatók-e?

3.2

Tartalomelemzés

- Szakpolitikai dokumentumok és médiareprezentáció vizsgálata
 - Nemzeti szintű stratégiák(Digitális Jólét Program, Digitális Falu Program..)
 - Városfejlesztési dokumentumok (ITS, TFK, FVS...)
 - Regionális centrumokhoz kötődő online sajtótermékek okosváros-projektekről szóló hírei

Fenntarthatóság/ Energiahatékonyság	turisztika
közműmenedzsment	közművelődés, oktatás, készségfejlesztés
közösségi közlekedés	governance
közlekedés	(költség)hatékony városmenedzsment, közszolgáltatásszervezés
életminőség	Gazdaságfejlesztés, versenyképesség, gazdasági fenntarthatóság
közbiztonság	Szociálpolitikai célok, esélyegyenlőség, kohézió, identitás
egészségügy	e-government

3.3

Félig strukturált (szakértői)
interjúk készítése és elemzése

- N= 40 (telítődési pont?)
- Interjúalanyok csoportjai
 1. Központi-kormányzati szervezetben dolgozók
 2. Kutatók
 3. Helyi képviselők
 4. Vállalkozók
 5. Smart city szakértők

3.3

Félig strukturált (szakértői)
interjúk készítése és elemzése

D:\Chrome\szalaiadam doktori 2022_04_27 (1).mx20 - MAXQDA Analytics Pro 2020 (Release 20.4.1)

Home Import Codes Memos Variables Analysis Mixed Methods Visual Tools

New Project Open Project Document System Code System Document Browser Retrieved Segments Logbook Teamwork

Document System

- Documents
 - 1505
 - 14
 - 9
 - 22
 - 0
 - 35
 - 34
 - 32
 - 4
 - 86

Code System

- COVID-19 járványhelyzet 28
- Smart city 0
 - INTÉZMÉNYRENDSZER 0
 - Lechner Tudásközpont szerepe 0
 - szerkeszthető vektoros állomány 1
 - eszközfejlesztés 4
 - okosváros változó tartalmú megközelítés 1
 - kormányzati szándékra, okosváros-forrásokra vártak a városok 2
 - központilag szolgáltatott téradatok 2
 - a Lechner módszertana nem vált kötelező keretté 2
 - konzultáció, szakmai koordináció 2
 - Digitális Jólét Program feladatai 2
 - Szakterületek összekapcsolása 0
 - Stratégia alkotás 0
 - Civitas Sapiens Okos Város Tudásközpont 1
 - pilot programok, kutatások 1
 - Digitális Térségfejlesztő képzés 1
 - Okos város piactér 1
 - AZ OKOSVÁROS ÉRTELMEZÉSE 5
 - definíciós kérdések 0
 - Smart city fogalomkör átalakulása 4
 - sensored city 2
 - energetikai rendszerek okosításához kapcsolódik 1
 - előzménye a digitális város programok 1
 - A smart city nem volt vezérszó a 14-20-as időszak tervezésekor 0
 - felkapott témává vált (+) 8
 - 2000-es években főként infrastruktúra fejlesztésről szól 1
 - kiüresedett fogalmak 6

Smart rural

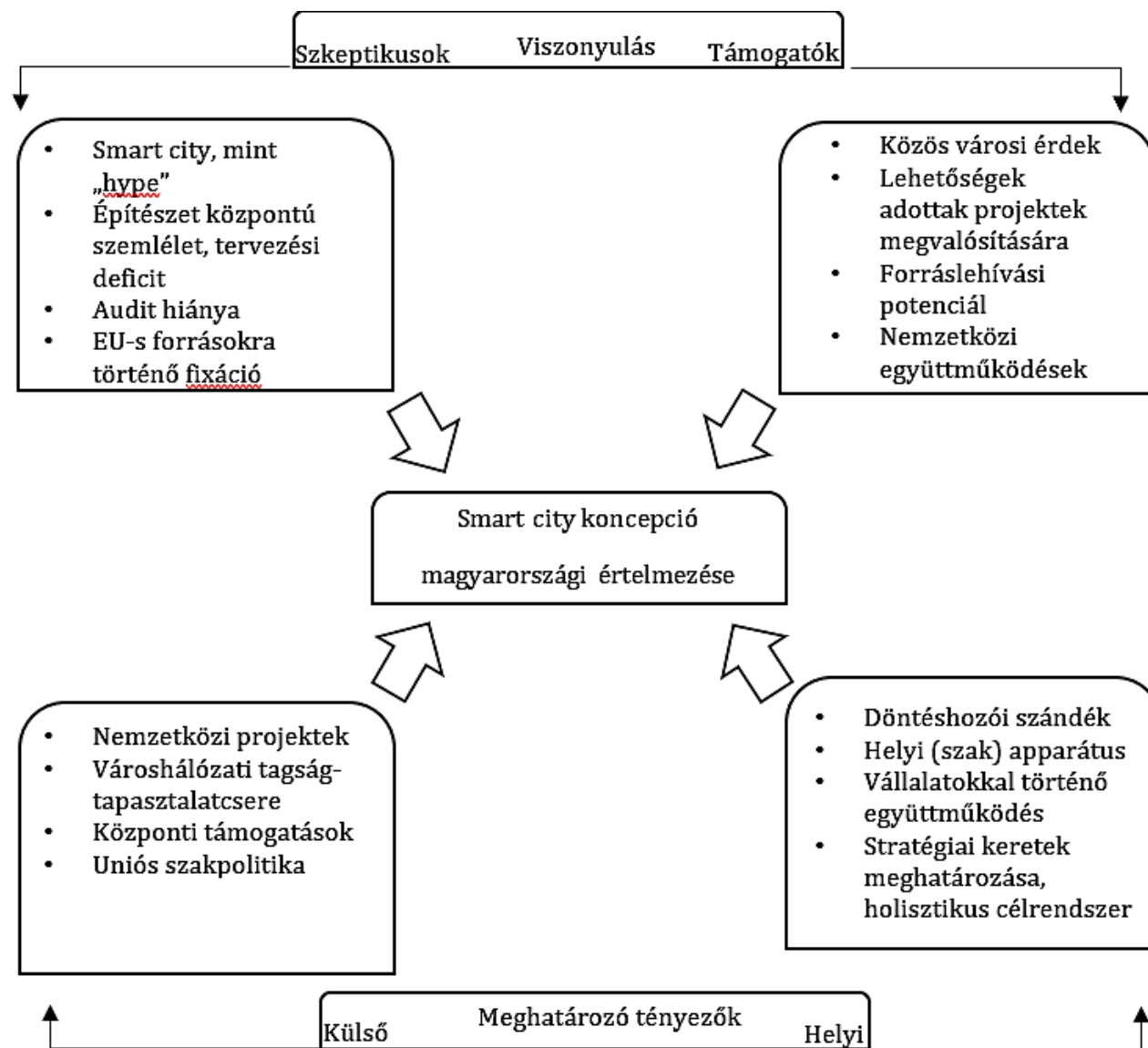
- az okszerű gazdálkodás és az a takarékos szemlélet 0
- területfejlesztési pályázatok korlátai 1
- "beragadt" pályázatok 1
- országos szintű feladatok ellátásának nehézségei 1
- Okosvidék-projektek 0
 - IoT a mezőgazdaságban 1
 - sertésállomány megfigyelése 1
 - automatizált öntözőrendszer 0
 - napelemes parkolóhely töltőkkel 1
- Smart Rural 21 0
 - 1 országból 1 falu 1
 - projekt potenciális hozzáadott értéke, mint pályázati szempont 2
 - Smart Rural 21 nem forrásirányított 1
 - okos falu hálózat 1
 - EU Action for smart villages 1
 - Bizottság fölkarolta 1
 - EU parlamenti kezdeményezés 1
 - szakmai fórum 1
 - napelemes közvilágítás 1
 - elektronikus ügyintézési oszlop 1
 - bevásárlóközösség 2
 - Nagypáli 0
 - települési applikáció 1
- Alsómocsolád 8
 - virtuális túraútvonalak 2
 - márkaprogram 3

5

**Előzetes
empirikus
eredmények**

5.1

Lásd:
Szalai, Á., Fabula, Sz.
2021: The role of
locality and place-
specific
development paths
in creating smart
cities: The example
of middle-sized
Hungarian cities.
*Geographia
Polonica*, 94(4). pp.
483-502

5.2 Leggyakrabban előforduló kódok

Kód megnevezése	Gyakoriság (dokumentumok száma)
Helyi közösség tudáshiánya	9
Humán erőforrás hiány	8
Érdektelenség	8
Stakeholderek együttműködése	8
Támogatásvezérelt fejlesztés	8
Adatbázisépítés	8
(Szakpolitikai)gondolkodás megváltozása	7

Lásd:
Szalai, Á., Fabula, Sz.
2021: The role of
locality and place-
specific
development paths
in creating smart
cities: The example
of middle-sized
Hungarian cities.
*Geographia
Polonica*, 94(4). pp.
483-502

P	Political	- Exact political will is one of the preconditions for becoming a smart city. - It is questionable whether local policymakers create political products from smart-city projects. - Planning continuity and coherent developments are necessary linked to each other. - Regarding financial dependence, municipalities, which have small budgets, absolutely depend on central subsidies, so even more recoverable developments are needed to reduce operating costs. - Residents' motivations are often unknown; therefore, alternative (innovative) approaches are required for the assessment of current situation. - The potential adoption of best practices relies on centrally coordinated pilot projects.
E	Economic	- Working business models are essential. - Economic sustainability is a basic issue. - The payback time of projects is vital. - Important funding questions remain: Without subsidies, can cities finance their projects with financial market loans?
S	Social	- The local society has to be empowered through community involvement. - One of the tools for this is crowdsensing (i.e., the use of data collection by residents). - Continuous partnership coordination must occur between different social groups. - Smart-city projects should basically serve community needs and goals.
T	Technological	- The technological environment is rapidly changing along with the rapid obsolescence of smart solutions. - Open data platforms are rudimentary (of the examined cities, Pécs and Győr do not have an open data website at all).
L	Legal	- Smart-city Government Decree (56/2017. [III. 20.]) describes the notion of the smart city and smart-city methodology. - The professional support organization of the Prime Minister's Office, the Lechner Knowledge Center, is responsible for catalyzing smart-city development, creating planning guides and a project database, and consulting. - However, there is no mandatory legal framework for strategy creation.
E	Environmental	- Environmental considerations take priority together with smart-city solutions. - The completion of 'green goals' is manifested in energetic and electromobility developments.

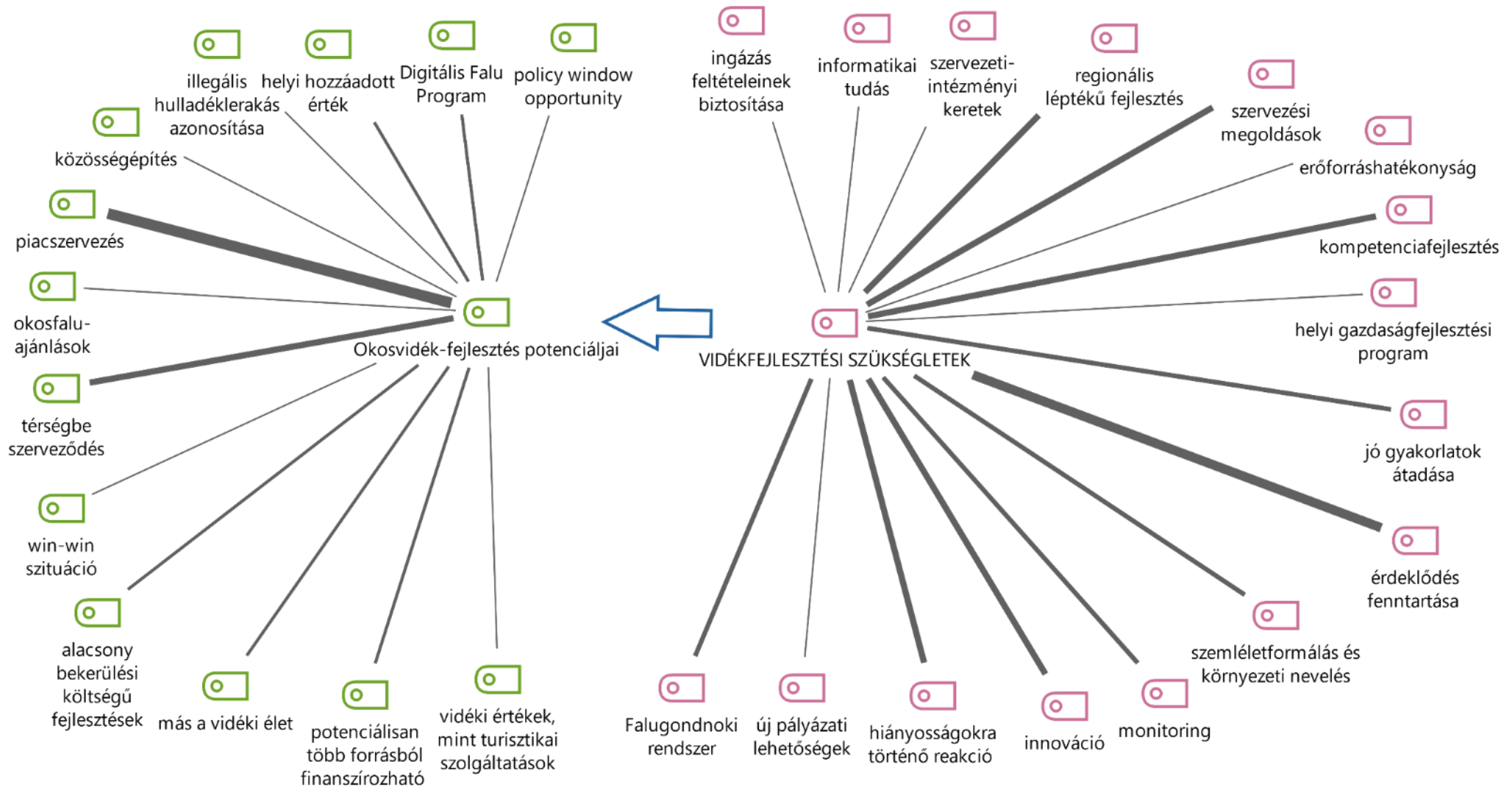
Azonosított
okosváros-modellek
a hazai regionális
központ városok
vonatkozásában:

- Reprezentatív
okosváros (Győr)
- Megrekedt
okosváros (Pécs)
- Szervezeti
modell:
Debrecen,
Miskolc
- Fókuszált
okosváros:
Szeged

Okos vidékfejlesztés Magyarországon

- “nem **egyenpályázatokra** van szükség, hanem a településre szabott, az ottani **problémákra szabott** megoldási javaslatokra. És ezen megoldási javaslatoknak **komplexeknek** kell lenni: **nem csak infrastruktúra, nem csak eszköz beruházás, humánerőforrásfejlesztés**, hanem egy komplex csomagba kell megtenni ezt a finanszírozást, mert így lehet eredményeket elérni. Agilis módszertannak megtámogatni, folyamatosan **monitorozni** és megfigyelni a hatásokat, és abba a pillanatba amikor a hatások nem megfelelőek, akkor változtatni kell a módszertanon”. (kistelepülés polgármestere)
- **Vidékfejlesztési politika** EU-s szinten eléggé **mezőgazdaság (agrár)** fókuszú, “szerintem nagyon a retorikájában és a fejlesztésekben is az I. pillér az sokkal inkább dominánsabban jelenik meg, ez egy általános tendencia” biztos hogy politikai okai vannak, nagyon sok szempontból (..) Akik vidékfejlesztést képviselik, az annyira diverz, csoport pl. hogy sokkal nehezebb megszervezni magukat, míg egy agrárlobbinak kapásból könnyebb nagyon agrárfókuszú biztosok is vannak pozícióban (Korábbi szakpolitikai tanácsadó, tanácsadó cég munkatársa)

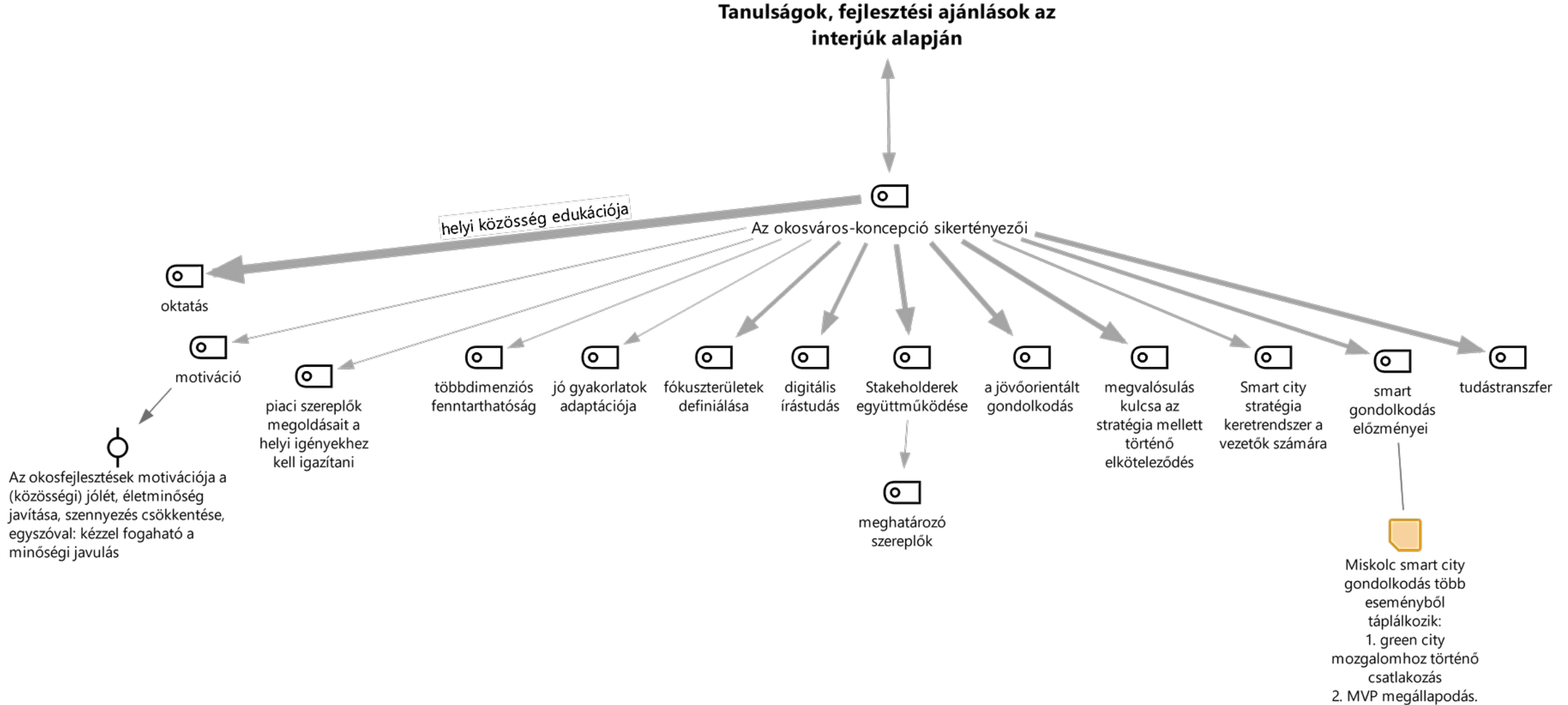
Okos vidékfejlesztés Magyarországon

6

**Ajánlások, összegző
gondolatok**

6, Ajánlások

6, Ajánlások

1. Projektnagyságrend azonosítása
2. Elkerülni már létező megoldások “újrafeltalálását”
3. Önkormányzati működés újragondolása –üzleti tervek?
Szervezeti háttér-> siló mentalitás
4. Több nemzetközi projekt, együttműködés->**vidék!** (advisory hubs)
5. Üzemeltetés fenntarthatósága felértékelődik
6. Kommunikáció& edukáció

Köszönöm a figyelmet!

 Szalai Ádám

 szalai.adam@krtk.hu

 2022.10.07.

 <https://www.researchgate.net/profile/Adam-Szalai>

 <https://m2.mtmt.hu> MTMT:Szalai Ádám (Társadalomföldrajz)

 Ádám Szalai <https://www.linkedin.com/in/szalai-%C3%A1d%C3%A1m-b82b729a/>